Tuusulan kunnan iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2026–2027

1. Johdanto 3
2. Iltapäivätoiminnan toimipisteet ja tilasto osallistujamääristä 3
3. Arvot ja toiminta-ajatus 3
    Tuusulan kunnan iltapäivätoiminnan arvot 3
    Toiminta-ajatus 4
3. Toiminnan tavoitteet 4
    Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen 4
    Tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen 5
    Eettisen kasvun tukeminen 5
    Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy 5
5. Toiminnan kehittäminen 5
    Tuusulan kunnan yhteiset kehittämisen tavoitteet 5
        Liikunnallisen elämäntavan edistäminen 5
        Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 6
    Koulun iltapäivätoiminnan suunnitelmat 6
6. Yhteistyö kodin ja koulun kanssa 6
7. Pelastussuunnitelma 6
8. Toiminnan arviointi ja seuranta 7

1. Johdanto

Jokainen iltapäivätoimintaa tarjoava yksikkö laatii oman kerhokohtaisen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman joka lukuvuosi. Toimintasuunnitelma antaa tarkkaa tietoa jokaisen koulun iltapäivätoiminnasta. Koulun iltapäiväkerho on osa kunnallista iltapäivätoimintaa ja toiminnasta kokonaisuudessaan vastaa iltapäivätoiminnan koordinaattori. Koulun rehtori vastaa koululla tapahtuvasta toiminnasta ja toimii lähiesihenkilönä koulun iltapäiväkerhon työntekijöille.

Palvelut toteutetaan Tuusulan kunnan Perusopetuksen toimintasuunnitelman mukaisesti ja kunnan tulee järjestää toimintaa Opetushallituksen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 sekä 1.8.2025 voimaan tulleiden muutosmääräyksien mukaisesti.

2. Iltapäivätoiminnan toimipisteet ja tilasto osallistujamääristä

Toimipiste	**Osallistujamäärä**
Tuusulanjärven koulu	53
Rykmentinpuiston koulu	100
Kellokosken koulu	29
Vaunukankaan koulu	52
Tusby Träsk svenska skola	9
Kolsan koulu	25
Ruotsinkylän koulu	10
Riihikallion koulu	60
Pertun koulu ja Vanhankylän koulu	43
Lepolan koulu	26
Paijalan koulu ja Rusutjärven koulu	41
Yhteensä	**448**

eDaisy 20.9.2026 laskentapäivä

3. Arvot ja toiminta-ajatus

Iltapäivätoiminta pohjautuu yleisesti perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltyihin arvoihin. Tuusulan kunnassa iltapäivätoiminnalle on työntekijöiden kanssa yhdessä luotu omaa toimintaa ohjaavat arvot, toiminta-ajatus ja toiminnan tavoitteet. Lisäksi jokainen iltapäivätoimintaa tarjoava yksikkö kuvaa tarkemmin omassa suunnitelmassaan, miten arvot näkyvät heidän toiminnassaan.

Tuusulan kunnan iltapäivätoiminnan arvot

Lapsilähtöisyys
Luomme kiireettömän ja empaattisen ilmapiirin, huomioimme lapsen yksilöllisyyden ja lapsen edun sekä mietimme toiminnan lapsen näkökulmasta. Vahvistamme lasten osallisuutta.

Avoimuus
Tiedotetaan, keskustellaan ja kohdataan yhteistyötahot onnistuneen viestinnän avulla. Työskentelemme yhteisöllisesti.

Oikeudenmukaisuus
Toiminnan lähtökohtana on tasapuolinen kohtelu, luottamuksen herättäminen ja kunnioitus kaikkien osapuolten välillä.

Yhteisöllisyys
Kannustamme ja rohkaisemme lapsia onnistumaan ja oppimaan yhdessä, luoden samalla vahvan yhteisön ja me-hengen. Tämä edistää sosiaalisten taitojen kehittymistä ja vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Turvallisuus
Luodaan sekä fyysinen että psyykkisesti turvallinen toimintaympäristö. Vahvistetaan kasvatuskumppanuutta huoltajien ja henkilöstön välillä.

Toiminta-ajatus

Koululaisten iltapäivätoiminta on lasten vapaa-ajan toimintaa tutussa paikassa, missä aikuisen läsnäolo ja ohjaus luovat lapselle turvallisen iltapäivän sekä turvallisen kasvuympäristön. Lapsen yksilöllinen huomioiminen, erilaisuuden hyväksyminen, onnistumisen elämykset ja sosiaalisen kasvuun liittyvät näkökohdat ovat suunnittelun lähtökohtana. Iltapäivätoiminta tukee kodin ja koulun kasvatustehtävää.

Lapsi osallistuu aikuisen ohjauksessa monipuoliseen ja virkistävään vapaa-ajan toimintaan, joka on suunnitelmallista, ohjattua ja valvottua, unohtamatta lasten omaa toimintaa, leikkiä, rentoutumista ja lepoa.

3. Toiminnan tavoitteet

Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminta muodostaa jatkumon varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen kasvatustehtävälle. Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohja hyvälle kasvulle. Keskeistä toiminnassa on opetus- ja oppimisprosessien sekä vapaa-ajan toimintojen kasvatuksellinen ja opetuksellinen johdonmukaisuus ja jatkuvuus.

Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon. Turvallisen aikuisen läsnäolo helpottaa perheen ja työelämän yhteensovittamista. Iltapäivätoiminnalle on ominaista monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus.

Iltapäivätoiminnanohjaaja on vastuullinen aikuinen, joka luo turvallisen ja avoimen ilmapiirin. Turvallisuuden tunne tulee mm. yhteisesti luotujen sääntöjen noudattamisesta sekä keskinäisestä arvostuksesta ja luottamuksesta. Ohjaaja on johdonmukainen ja antaa perustelut toiminnalleen. Ohjaaja on myös omalla käyttäytymisellään malli lapselle.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatustyöstä. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäisen kunnioituksen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä, jossa korostuu yhteinen vastuu ja mielenkiinto lapsen kehitystä kohtaan. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus auttaa myös ongelmatilanteiden kohtaamiseen.

Tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Tavoitteena on ohjata lasta ilmaisemaan ja nimeämään erilaisia tunteita sekä oppimaan niiden säätelyä. Itsensä hyväksyminen ja hyväksytyksi tulemisen kokemukset ovat myös iltapäivätoiminnan tavoitteita. Osallistumisen ilo, onnistumisen kokemukset, rohkaisu ja kiittäminen tukevat itsetunnon kehitystä ja samalla lapsi oppii luottamaan omiin taitoihinsa. Tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä tuetaan myös edistämällä lasten yhteistoimintaa. Kaverisuhteet ja yhdessä toimiminen luovat yhteenkuuluvuutta, vastavuoroisuutta sekä tunteiden ilmaisua ja säätelyä. Yhteisten sääntöjen ja rajojen tarkoituksena on antaa lapselle kokemus turvallisuudesta ja välittämisestä.

Eettisen kasvun tukeminen

Lapsi nähdään arvokkaana yksilönä, joka tarvitsee aikuisen ohjausta, mallia ja tukea eettiseen ajatteluun ja vuorovaikutustaitoihin. Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Iltapäivätoiminnassa lapsen huomio kiinnitetään vastuuseen omasta hyvinvoinnista, terveellisistä elämäntavoista, toisen hyvinvoinnista, oman toiminnan ja käyttäytymisen aiheuttamista seurauksista ja tunteista sekä itselle että toisille. Tavoitteena on luoda yhteisöllinen ilmapiiri hyödyntäen ryhmän vuorovaikutusta ja tilanteisiin liittyviä keskusteluja sekä lapsia ohjataan käsittelemään ristiriitatilanteet myönteisesti ja rakentavasti.

Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy

Lapsia kuunnellaan ja heidän toiveitaan otetaan huomioon toimintaa suunniteltaessa. Luodaan tilanteita, jotka lisäävät lapsen osallisuuden kokemuksia. Toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa huomioidaan lasten kehityksen erot ja erilaiset tarpeet. Osallisuus ja tasa-arvo ennaltaehkäisevät syrjäytymistä. Lapsen syrjäytymistä aiheuttavat tekijät pyritään havaitsemaan mahdollisimman varhain ja tuen järjestämiseen kiinnitetään huomiota.

5. Toiminnan kehittäminen

Tuusulan kunnan yhteiset kehittämisen tavoitteet

Koululaisten iltapäivätoimintaa kehitetään, seurataan ja arvioidaan säännöllisesti lukuvuoden aikana. Iltapäivätoiminnan kehittäminen perustuu sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelmaan vuosille 2026–2029, mikä koostuu kolmesta osa-alueesta:

- Osaaminen ja hyvinvointi
- Talous ja resurssit
- Rakenteet ja toimintakulttuuri

Kehittämissuunnitelma ja osa-alueiden tavoitetilat löytyvät Tuusulan kunnan nettisivuilta.

Iltapäivätoiminnan osalta kiinnitetään huomiota henkilöstön osaamisen vahvistamiseen. Iltapäivätoiminnan rakenteisiin koulukohtaisten tiimien, vastuuohjaajien ja ohjausryhmän osalta sekä talouden seurantaan ja budjetointiin kiinnitetään huomiota.

Iltapäivätoiminnan kehittämiskohteet

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Tuusulan kunnan kouluissa lukuvuonna 2026–2027 yhtenä kehittämiskohteena on liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Tuusulassa liikunnallisen elämäntavan edistäminen on osa koulun toimintakulttuuria. Iltapäivätoiminnassa jokaiselle lapselle mahdollistetaan päivittäinen liikkuminen hyödyntämällä toiminnallisia tapoja, monipuolisia ympäristöjä sekä tarkoituksenmukaisia välineitä. Liikunnallista elämäntapaa tuetaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa sekä kerho- ja harrastustoiminnassa.

Iltapäivätoiminnassa seurataan ja arvioidaan liikunnallisen elämäntavan toteutumista osana toimintasuunnitelmaa ja sen arviointia. Liikunnallisen elämäntavan edistämisessä tehdään yhteistyötä huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa sekä huomioidaan lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Iltapäivätoiminnassa jokaiselle lapselle mahdollistetaan päivittäinen liikkuminen hyödyntämällä toiminnallisia tapoja, monipuolisia ympäristöjä sekä tarkoituksenmukaisia välineitä. Toiminnassa hyödynnetään monipuolisesti sisä- ja ulkotiloja liikkumisessa. Päivittäisessä toiminnassa kannustetaan lapsia liikkumaan ja kokeilemaan itselleen uusia liikkumisen tapoja ohjatusti ja vapaasti leikkien. Lapsille opetetaan perinneleikkejä. Liikkumisessa huomioidaan lasten yksilölliset tarpeet. Toiminnassa sovelletaan leikkejä ja liikkumista siten, että kaikilla on mahdollisuus osallistua toimintaan. Lapsille annetaan mahdollisuus omaehtoiseen liikkumiseen. Liikkumisessa kiinnitetään huomiota turvallisuuteen. Lapsia kannustetaan mahdollisuuksien mukaan kulkemaan koulumatkat kävellen tai pyöräillen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tuusulan kunnan kouluissa lukuvuonna 2026–2027 yhtenä kehittämiskohteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Toiminnassa huomioidaan yhteiset pelisäännöt ja toimintatavat, mikä lisää yhdenvertaisuutta. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lasten toiveet ja tarpeet. Lapset osallistuvat itse aktiivisesti toiminnan suunnitteluun. Iltapäivätoiminnassa pyritään lisäämään ymmärrystä erilaisuutta kohtaan ja tukemaan lasten kaveritaitoja. Toiminnassa puututaan kiusaamiseen, riitatilanteisiin ja syrjintään.

Koulun iltapäivätoiminnan suunnitelmat

Jokainen iltapäivätoimintaa tarjoava yksikkö kuvaa kerhokohtaisessa toimintasuunnitelmassaan tarkemmin toiminnan päiväkohtaisen rakenteen, viikko- ja kausisuunnitelman. Päiväkohtaisessa suunnitelmassa kuvataan päivän rakennetta ja aikataulua. Viikkosuunnitelma kokoaa näkyväksi viikkokohtaiset toiminnot. Kausisuunnitelmassa kuvataan esimerkiksi eri vuodenaikoihin ja eri kulttuurien juhliin liittyviä teemoja. Lapset osallistetaan mukaan suunnitteluun ja toiminnan toteuttamiseen. Liikkumisen edistäminen on kaikille yhteinen kausisuunnitelman teema. Muita teemoja voivat olla esimerkiksi ulkoilu, retkeily, kädentaidot, musiikki, draama, pelit ja leikit.

6. Yhteistyö kodin ja koulun kanssa

Laadukas iltapäivätoiminta perustuu sujuvaan yhteistyöhön ja tiedonkulkuun kodin, koulun sekä iltapäivätoiminnan välillä. Yhteistyö kodin ja iltapäivätoiminnan välillä tapahtuu esimerkiksi puhelimen, Wilman, sähköpostin sekä päivittäisten hakutilanteiden yhteydessä. Yhteistyötä koulun kanssa tapahtuu esimerkiksi yhteisissä kokouksissa.

7. Pelastussuunnitelma

Koulukohtainen pelastussuunnitelma on myös voimassa iltapäivätoiminnan aikana. Lukuvuoden alussa päivitetään iltapäivätoiminnan pelastussuunnitelma yhteistyössä koulun kanssa. Uudet työntekijät perehdytetään näihin suunnitelmiin ensimmäisten työviikkojen aikana.

Iltapäivätoiminnan vastuuohjaaja kartoittaa ja tarkistaa jokaisen koulunsa iltapäivätoiminnan ryhmän käytössä olevan tilan riski- ja vaaratekijät ja tekee raportin, jonka perusteella vaaratekijät korjataan mahdollisuuksien mukaan välittömästi. Koulu järjestää poistumisharjoitukset, joihin myös iltapäivätoiminta osallistuu.

8. Toiminnan arviointi ja seuranta

Iltapäivätoiminnan arviointi on jatkuvaa ja siihen osallistuvat kaikki työntekijät. Palautetta saadaan ja otetaan vastaan päivittäin vanhempien kanssa käydyissä keskusteluissa, Wilman välityksellä sekä puhelimitse että sähköpostilla. Lapsilta tullut palaute huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Saatu palaute käsitellään mahdollisimman pian iltapäivätoiminnan yhteisissä kokouksissa. Toimintaa arvioidaan ja seurataan lisäksi asiakaskyselyillä, käyttöastetilastoinnilla, henkilökunnan määrän tilastoinnilla sekä toimintakertomuksilla. Toiminnan arviointia tapahtuu ohjaajien säännöllisissä tapaamisissa sekä lukuvuosittain järjestettävissä kehittämispäivissä.